تیرۆری ڕۆژنامەنوسێک قەیرانێکی سیاسی گشتی دروست دەکات!.. جەمال کۆشش

سەرۆک وەزیزانی سلۆڤاکیا و بەشێک لە کابینەکەی دەستدەکێشنەوە لە حکومەت! ئەی لە کوردستان چی؟

ژنە ژورنالیستی ماڵتایی

Daphne Carune Galizia (jan Kuciak und Matina Kusnirova)ژورنالیستی سلۆڤاکای ودەزگیرانەکەی

ئێوارەیەکی درەنگی سارد، سەعات هەشت و بیست دەقەی ڕۆژی (٢١)ی مانگی دوو (شوبات)ی ساڵی (٢٠١٨)، لە گوندێکی ڕۆژئاوای (براستیڤیلا)ی پایتەختی سلۆڤاکیا، لە ماڵەکەی خۆیاندا، (یان کوچیاک)ی ڕۆژنامەنوس و دەزگیرانەکەی بە دەمانچەیەکی (٩) ملیمەتر سارد دەکەنەوە. لە پێشدا کچە دەزگیرانەکەی لەچێشتخانەکەدا یەک گوللە لە سەری دەدەن، دواتر لە ژێرزەمینی ماڵەکەیدا دوو گوللە دەنێن بەسەر دڵی (یان کوچیاک)ەوە.

ئەم کردەوە تیرۆریستییە، گەورەترین و پڕخرۆشترین خۆپیشاندانی جەماوەری بەرپاکرد، شەپۆلی گوشارەکانی ئەم بزووتنەوەیە لەپێشدا چەندین بەرپرس؛ لە سیاسییە باڵاکان، لە وەزیران و بەڕێوەبەری پۆلیس و دادوەرانی باڵای داماڵی، تا بە دەستکێشانەوەی سەرۆک وەزیرانی ئەوکات . لە ئەنجامیشدا (ماریان کۆچنەر) ئەو سەرمایەدارەی کە لەپشتی ئەو تاوانەوە بوو، لەگەڵ ئەو دوو کەسەی تیرۆرەکەیان ئەنجامدا، ڕاکێشرانە زیندان. (یان کوچیاک) بنکۆڵییە ڕۆژنامەوانییەکانی لەسەر گەندەڵییەکانی ساختەچێتییەکانی ئەڵقەی یەکەمی سەرمایەدارە دەسەڵاتدارەکان بوو.

(داڤینە کارونا گالیزا)، ژنە ژورنالیستی وڵاتی ماڵتا و دایکی (٣) منداڵ، بەیانییەکی زووی ڕۆژی (١٦)ی ئۆکتۆبەری (٢٠١٧)، بە ئۆتۆمبیلەکەی کە ماوەیەک لە ماڵە دووردەکەوتەوە، بۆمبێکی چێنراوی لە ڕێگای تەلەفۆنەوە پێدا دەتەقێنەوە و هەلا بەهەلای دەکات، هەر لەوێدا گیان لەدەست دەدات، ئەو ژنە (٥٣) ساڵییە، یەکێک لە ڕەخنەگرە سەرسەختەکانی دژی گەندەڵی و پارەسپیکردنەوە و

بەهەدەردانی سامانی گشتی بوو. لە شیکارییە ڕۆژنامەوانییەکانیدا، دەربارەی((پەڕەکانی پەنەما))، گەندەڵییەکی گەورەی دەسەڵاتدارانی ماڵتای ئاشکرا کرد، بەرتیلەکانی ژنی سەرۆک وەزیرانی خستەڕوو، کڕینی مافی هاوڵاتیبوونی ماڵتای ئاشکراکرد.

ماڵتا ئەو دورگە خنجیلانەیەی کە دانیشتوانەکەی نیو ملیۆنە و تازە وەک ئەندام لە یەکێتی ئەوروپا وەرگیرابوو، ئەم تیرۆرە بارودۆخی سیاسی ئەو وڵاتەی قڵپ ی کردەوە و قەیرانێکی سیاسی گەورەی دروست کرد، لە نۆڤەمبەری (٢٠١٩)، وەزیری گەشتوگوزار، کارگێڕی سەرۆکوەزیزان و سەرۆک وەزیران و وەزیری ئابووری دەستیان لەکار کێشاوە، پاش ئەوەی کە دەرکەوت یەکێک لە گەورە بەپرسانی سەرەوەی دەسەڵات، لە پشتی ئەم تیرۆرەوەیە. مکوڕی لەسەر سزادانی تاوانباران لەلایەنە نێوخویی و نێونەتەوەییەکان لە سەندیکا کرێکارییەکان و یەکیتی ئەوروپا و نوسەرانەوە گەیشت بەزیندانیکردنی دووبرا بە چل ساڵ و دوو کەسی تر ١٥ ساڵ.

بەڵێ : پێویستە ئێمەش لە هەرێمی کوردستان ماندوو نەبین، تا قەیرانێکی سیاسی لە ئاستی هەرێمدا دەخوڵقێنین!

بەڵێ :پێویستە تاوانبارانی تەروریستانی ڕۆژنامەنوسان، تەروریستەکانی ئازادیخوازان و کۆمەنیستەکان، بدۆزرێنەوە، دادگایی بکرێن و سزا بدرێن!

“ڕێکخراوی ئازادی دەربڕین” سەرەتای مانگی نۆ (سێپتەمبەری ٢٠٢٥)، ئاگادارییەکی لەمەڕ مەترسیدار بوونی ئاستی ئازادی ڕادەربڕین بڵاوکردەوە؛ (شیروان شێروانی) چوارساڵ و نیو زیندانی بەسەردا سەپێنرایەوە، (هێمن مامەند)ی ڕۆژنامەنوس لەهەوڵێکی تیرۆرکردنیدا، بەئاستەم لە مەرگ ڕزگاری بوو، هێرشێکی تەقەنەرانە بە سەر (دیاری محمەد)ی بەڕێوەبەری (سەنتەری میترۆ) هەیە. ناوەندی (ئۆفیسی درەو) دەربارەی مژاری ئازادی ڕۆژنامەنوسی کۆڕێک ڕێکدەخات..

لەم زەنگی ئاگادارکردنەوانە جددی تر، نوسینێکی هاوڕێ (بەکر عوسمان) بوو (برای سەردەشت عوسمانی جوانەمەرگ)، کە لە یادی ١٧ ساڵەی تیرۆری ڕۆژنامەنووس (سۆرانی مامە حەمە) کە لە کۆتایی مانگی حەوتی ئەمساڵەدا بڵاویکردەوە. لە تیرۆری ڕۆژنامەنوسان و ئازادیخوازان و کۆمەنیستەکانی هەرێمی کوردستان، تا ئێستا یەک کەسی تاوانباری سەرەکی

دەستگیرنەکراوە، تا ئێستا یەک کەس دادگایی نەکراوە. نەک هەر

ئەوە بەڵکو هەندێک سیناریۆی قێزەونیش بە داپۆشینی تاوانەکە و شاردنەوەی تاوانباران داڕێژراون

وەک لە ڕاپۆرتی (ڕۆژنامەنوسانی بێسنور)یشدا ئاماژەی پێکراوە، لە سەدا هەشتا و پێنج (٨٥٪)ی ئەو تاوانانە ی بکەرەکان و پلاندانەرانی نادۆزرێنەوە، ئەوانەن کە لە هەرێمی دەسەڵات و لە بازنەی سەرەوەی حوکمڕانیدان.

ئازادی ڕۆژنامەگەری لە کوردستان پاشەکشەی پێکراوە و ڕۆژنامەنوسان ئازادییان لێزەوتکراوە. گەندەڵی و ڕاوەووت، بەکارهێنانی پێگەی سیاسی بۆ بزنس و سپیکردنەوەی پارە، ناڕوونی لە داهات و لە کەرتەکانی بەرهەمهێناندا، هەژاری و لێکەوتەکانی لەسەر ژیانی کۆمەڵایەتی … ئەمانە و گەلێک باڵەخانەی تر هەیە هێشتا ڕووناکی بنکۆڵکاری ڕۆژنامەوانی لە هەرێمی کوردستان پێی پێنە بردوون و ناوچەی قەدەغەیە.

(یان کوچیاک)، لەلایەن سەرمایەدارە تاوانبارەکەوە کە نیمچە ئیمارەتێکی لە میدیا و دەسەڵات و دادوەر و سیاسی پێکهێنابوو، پێشترهەڕەشەی پاکتاوکردنی لێکراوە، بە تەلەفۆن جوێن بەدایک و خوشکی دراوە، وە داوای دەستبەردان لەو بەدواداچوونە ڕۆژنامەوانیانەیان لێکردووە تا گەندەڵییەکانیان نەخاتەڕوو..

ئەم چیرۆکە لەگەڵ چیرۆکی ژنە ژورنالیستە ماڵتاییەکەش (داڤینە کارونا گالیزا) هەروابووە و ماوەیەک بەر لە تیرۆرکردنەکەی زیندانی کراوە. دووبارەبونەوەی بەجۆرێک هەمان فیلمە بە هەموو ئەو ژورنالیستانەی بنکۆڵکاریان کردووە لەسەر بازاڕە نهێنییەکانی کۆکردنەوەی سەرمایەوفێڵ وتەڵەکەبازییەکان وقۆرخکارییەکان وچاوچنۆکییەکان. ئەم تیرۆرانە بە بەرنامە و بە تاکتیک و بەشێوازێکی پلان-بۆداڕێژراو ئەنجامدەدرێن و سڕینەوەی شوێنەواریشیان هەروا.

بەرگریکردن لە ئازادیی ڕادەربڕین و ئازادییە سیاسییەکان، خاوەنداریکردنە لە گیانبەختکردوانت. هەروەک (یان کۆجیاک) و (داڤینا)، ژورنالیستەکانی ئەمەش؛ بە بەرگریکردن لە مافی گشتی، نوسین و ڕاپۆرتەکانیان لەسەر گەندەڵی و دزی دەسەڵاتداران ئامادەکردبوو، بۆیە تیرۆرکران.

لیستی تیرۆرەکانی لای ئەمەش یەکجار دورودرێژە و ئەم خوێنە هەر لەبەری دەڕوات. ئەو توانا و بەهرە ئینسانیانەی کە لە هەرێتی

لاویدا ڕوناکیان دەبەخشیەوە، ژیان و سیاسەت و فەرهەنگیان، پڕ ماریفەت و هۆشیاری دەکرد. لە (نەزیر عومەر) و (ڕەئوف ئاکرەیی) و (سەلاح هەورامی) و (فەرهاد فەرەج) و (سەردەشت عوسمان) و (کاوە گەرمیانی) و (وەدات حسێن) و دەیانی تر هەمویان لەمانگە جیاوازەکانی ساڵەکانی دەسەڵاتدارێتی حکومەتی هەرێمدا، خوێنساردانە گوللەباران کران و فڕێندران و تەرمەکانیان لە قەراخ جادەکان فڕێدران. ئەم دۆسیانە، پێویستە و زۆر پێویستە بەکردەوە و بەزیندوویی و لە دڵە نەسرەوەتەی عەتدالەتخوازیدا هەمیشە کەپە بکات.

ئەم دۆسیەیە، دۆسیەیەکی یەکجار گرنگ و هەستیارە و پەیوەندیەکی بنەڕەتی هەیە بەو گۆڕانکاریانەی کە لە کۆمەڵگای کوردستاندا ڕوودەدەن. نابێت ببێتە سەرمایەی سیاسی، و هەلپەرستانە بەکاربهێنرێت بە بەشداری لە سیستەمی حوکمڕانی و بەدەستهێنانی کورسی پەرلەمانی و خۆکردن بە شەریکە دز.

گوشارەکان بەیە لە وڵاتان سەرکەوتوبوون بەتایبەت لە حاڵەتی (یان کوچپاک)دا، بزوتنەوەی ئازادیخوازی ماندوو نەبوون و سەرسەختانە و بەبێ هیچ بەنەوبەردەیەک داوای ڕاستی ڕوداوەکەیان دەکرد. بزوتنەوەی ئازادیخوازی هەموو دانوستان و ناوبژیوانیەکی لەسەر ئەم دۆسیەیە ڕەد دەکردەوە. لەلایەکی ترەوە میدیاکار و دەزگا میدیا گەورە جیهانیەکانی وەک گاردیان و نێۆرک تایمزوئەڵمانی زمانەکان ببونە تیمی بەرگریکار و ڕووهەڵماڵراوی دەسەڵاتداران.

لەرەوە بەڵای من پێویستە کەسوکار و هاوڕێیانی گیانبەختکردوانی کردەوە تیرۆریستییەکان، ژورنالیستەکان و ئازادیخوازان و کۆمەنیستەکان و زوڵملێکراوانی دەستی تیرۆر، سەرسەختانە و بە پلان و ئاگاهانە بە دۆزینەوە و لێپرسینەوە و دادگایی و سزای تاوانباران،کۆڵنەدەن وسوربن لەسەری.